

# LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU DEL "CENTRE CATALANISTA DE GERONA Y SA COMARCA,"

## PREUS DE SUSCRIPCIÓ

|                      |                     |
|----------------------|---------------------|
| Gerona               | 1 pesseta trimestre |
| Fora                 | 1'25 id. id.        |
| Estranger            | 1'50 id. id.        |
| Un número 10 cèntims |                     |

## ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

CORT-REAL 7-1.<sup>er</sup>

## ANUNCIS Y COMUNICATS

Preus convencionals

De tots los llibres, folletos, etc., que 's remetin á la Redacció, se 'n donará compte en lo Setmanari.

Any 3.<sup>er</sup>

Diumenge 11 d' Octubre de 1896

Núm. 130

## SECCIÓ GENERAL

### Republicana ó Cossaca

S'atribueix á Napoleón I la frase de que, á fi de segle l'Europa seria republicana ó cossaca.

Aquesta frase enclou l'idea d'exclusió, d'incompatibilitat entre la república y la autocràcia.

Y, no obstant, En Napoleón I no ha pogut veure, com hem vist nosaltres, la república y la autocràcia de brasset pels carrers de París.

En l'orde de les idees, no hi ha dubte que la incompatibilitat existeix; pero en l'orde dels fets no ha resultat així.

¿A qué 's deu lo miracle?

Al egoisme, y res més que al egoisme.

Entenguís que no 'ns referim al egoisme individual sino al colectiu; al egoisme dels pobles.

Més que la conciençia, més que la rahó, dominan al home, com als pobles, los sentiments, les passions.

L'amor propi, l'interés, ofega en los individus per regla general la veu de la conciençia.

L'orgull, l'interés, ofega en los pobles quasi sempre la veu de la justícia.

La França, vensuda, humiliada, sent odi al vencedor y son interés es la revenja.

La Rússia, triomfant, forta, no ha pogut gosar tot lo fruyt de les seves victories y te interés en la satisfacció de les seves ambicions.

França s'alía ab Rússia pera que l'ajudi en la revenja; Rússia s'alía ab França pera que l'ajudi en les seves expansions.

L'aliansa té per fonaments l'odi y la ambició.

¿Pot esser una garantia de pau?

Intrinsecament no es possible.

Però, si aquesta aliansa porta per resultat contrariar la forsa per la forsa, la ambició per la ambició, l'odi per l'odi; no hi dubte de que lo que sembla impossible en l'orde de les idees, sia possible en l'orde dels fets.

De la preparació pera la guerra pot resultarne la pau.

Però una pau qu'arruhina y consúm als pobles; una pau armada, basada en lo por, no en la bona voluntat ni en principis de justícia.

Perxó á la fi del segle XIX, l'Europa es lo mateix qu'era en temps de Napoleón I, y ni la República ni la Autocràcia poden cambiar lo modo d'esser dels pobles.

La virtut fa que l'home pugui arribar á vencer les seves passions. Però, si la virtut es en l'home un mèrit extraordinari y excepcional, ¿ahont trobaria en los pobles?

Republicana ó cossaca, Europa seria lo mateix.

Poden, donchs, perfectament anar de brasset pels carrers de París lo President de la República Francesa y l'Emperador de totes les Russies.

J. B. y S.

## A IRLANDA

Una noya camina per la carretera sense pressa. Son cap, sas espatillas, sos brassos restan tapats per una roba grisa, plegada á manera de mocador gran. No 's veu d'ella res més que la cara encuadrada per un mocador cendrós, las mans que surten dels confortants de llana y 'ls peus nusos. Mes aquestos peus y aquestas mans son delicats y pàlids, de forma menuda; la cara té una gracia, una finor que sorprén; lo color fresch per la humitat constant del ayre, feria enveja á més d'una damisela de París. Los ulls d'un blau delicat, —lo blau-cel septentrional dels dias hermosos—, s'encuadran ab un círcul més pàlid encara, ahont la pell, vagament blavenca, está tota sembrada de clares tacas que indican feblesa.

La noya camina sense pressa, á lo llarch de la carretera voltada de camps de pedras, d'ermots ahont creix la brolla purpurina. Passa davant dels esquarterats

casalots, dels que no 'n resta més que las parets y la teulada, sense sostres. Ella no 'n fa pas gran esment: desde petiteta ha viscut en una encontrada que es com un cementiri de casas... Veus aquí que veu venir pel mitj del camí dos alts constables, ó agents de policia, vestits de negre, 'l casquet rodó decantat damunt de la orella. Cambia un *Deu vos quart* amistós ab los gegantins guardas de la forsa pública y segueix son camí, pensativa y somrisenta, resignada, quasi contenta en sa miseria que ella sent tant inevitable com los núvols en lo cel y la brosta estéril en los camps.

Aquesta noya, ab ánima de nena, es la Irlanda.

*Kiliarney.*

...En car públich en un camí de Kerry.

Es precís presentar lo car irlandés á nostres lectors. Molts inglesos no n'han vist may, si bé n'hi ha dos á Londres; segons se diu, dos cars de luxo, pertanyents á dos oficials irlandesos.

Preneu un carret anglés ordinari, tombéu la caixa, sentéuvos en lo fons apoyant los peus en sas alas; veus aquí á poca diferencia lo car de duas rodas ó carro curt. Lo carro *llarch*, carruatje públich que reemplassa lo *coach* á Irlanda, está construït segons los mateixos principis; únicament que está montat damunt de quatre rodas y es desmesuradament llarch.

¿Per qué aquets carruatjes que no solzament son descuberts, sino impossibles de cubrir, s'han aclimatat en un país molt plujós y fret? Ningú s'ho explica. Baix lo punt de vista del excursionista, 'l carro es molt recomanable, sobretot lo de duas rodas. Cap carruatje es més lleuger, y desde sos setis incòmodos se descubreix maravellosament lo país que 's recorra.

Donchs estich en un carro á la carretera de Kerry en companyia de dos sacerdots catòlics.

N'hi ha molts de capellans á Irlanda: sembla que gosan de benestar y viatjan per gust. Es un contrast que no pot menos de cridar poderosament la atenció del extranger aqueixos pobles miserables ab hermosas iglesias, rics monastirs y bonas rectorias. Lo pagés, l'obrer, lo barber, lo pastor, se descobreixen davant la negra sotana y barret de copa-alta del *father* (pare), donchs que aixís anomenan sempre al sacerdot ab verdadera filialitat afectuosa en lo tó. Los molts sacerdots que 's troban á Irlanda son, per altra part, correctíssims, molt dignes, suficientment instruïts, y, cal dirho, superiors á la majoria del clero rural francès. Semblan molt amants de son país, y es per aixó, á lo que suposo, que dominan en lo cor de sos paysans. Com á la Alsacia-Lorena, 'l sacerdot á Irlanda representa 'l quefe indígena, fill de la terra, posat davant de las autoritats forasteras.

L'extranger, ab lo sacerdot irlandés, se sent, donchs, á plaer pera parlar de la Irlanda.

—Y donchs be, Reverent, veus aquí 'l vostre país altra vegada tranquil.

—Sí, aixó va bastant bé, per ara... Hi hagué un temps en que ningú hauria gosat venir per aquí á fer una temporada d'excursionista.

—Lo temps de las revolts agrarias?

—Sí.

Una pausa. L'altre sacerdot, que no ha dit res, s'acosta, y, á mitja veu, diu:

—Las revolts han fet molt de bé.

Son company somrigué lleugerament, pero afegí:

—Oh! *father*... podeu dir una semblant cosa!

—Lo senyor ja m'entén, feu l'altre. Jo no vull pas dir que aquells que han fet la revolta no hagin pas sigut culpables davant de Deu. Més jo dich que per lo país, los crims d'aqueixos desgraciats han fet més que totas las oposicions legals... Y además, senyor, creguéuho, no hi ha pas una sola d'aquestas venjansas que, ab equitat, no hagi sigut meritoria cent vegadas!...

*Galway.*

La tristesa d'Irlanda consisteix en que es un gran cementiri de casas de pagés enrunadas. Sobretot en la part de ponent, la encontrada está pleua d'enderrochs. Coneixeréu la escena tantas vegadas contada

de la evicció dels terrassans: los *policemen*, á requesta dels *land-lord* (propietaris), enfonzan la porta de la cabana reforsada ab barricada, lo miserable mobiliari es emportat pels executors, los habitants expulsats; després, perque aquets infelissos, desprovehits de refugi, no cayguin en la tentació de tornarhi, encara que buyt, s'arrenca 'l sostre de la casa y 'ls finestrons de las oberturas. No quedan més que las quatre parets de pedra y 'ls dos triánguls de la teulada... Aquets munts d'enderrochs se troban per tot á Irlanda, testimoniand que les eviccions no son una llegenda, sino la trista historia de cada día. Algunas vegadas es tot un aplech de carcasses de pedra ja mitj vestidas per la molsa. En las vilas de bona apariencia (Sligo) s'hi entra per barridades en ruinas.

Gran Deu! quin arrendament se podia ab justícia exigir dels miserables que han viscut allí, en sas cabanas, en lo temps ahont encara estavan cobertas ab sostre! Un s'ho pregunta ab llástima quan s'atravesan los erms magres y pintoreschs de Connaught. Petits coscolls cubreixen una terra de turba espessa. Per ferhi qualsevol conreu, es precís primerament traure la turba y posarhi terra damunt. Allá ahont un accident casual de la terra permet germinar las llevors, lo producte es magre, corcat per la humitat, podrit avans de la cullita. ¡Imaginéuvos lo justíssim esperit de revolta que devia aixecar als desgraciats que eran llensats fora de sa casa per no haver pagat un arrendament que ells no podian guanyar! Cal, donchs, extranyarse que hi hagin hagut crims comesos en un país ahont se diu que l'indígena arriba fins á emborraxarse d'èter perque l'esperit de ví no li feya oblidar prou lo seu estat?

*Dublin.*

La Inglaterra travalla sistemàticament la opinió á Irlanda per medi dels diaris. Es molt dolorós llegir en la mateixa terra irlandesa papers tan antinacionals com l'*Irish Times*, per exemple. Cada número aixeca un monument á la gloria de la Gran Bretanya y convida á la Irlanda á cantar las alabansas de la illa germana. Naturalment, los tals diaris son *galofobos* y d'una mena particularment repugnant, ab un cinisme en la mentida que passa de mida.

L'*Irish Times* y 'ls periòdics irlandesos del mateix género s'han trobat ara de poch en un compromís bastant gran. Acaba de posarse en llibertat á Daly y á sos amichs després de tretze anys de presó, y, naturalment, se preparavan manifestacions nacionalistas pera celebrar aquest fet y honrar á aquells desgraciats que havian fet á la pàtria 'l sacrifici de sa joventut, sortint envellits y malaltissos de las *in pace* británicas. Lo patrioter *Irish Times* publicá totseguit un *premier-Dublin* que hauria pogut suscriure 'l mateix Basile.

«Certament, deya, s'han de donar las gracias á la »reyna que dona la llibertat als irlandesos... Mes, ¿cóm »s'equivocarían si s'exageressin las penas que Daly »ha sofert! Estingué molt ben instalat á la presó, y »hauria estat precis per cert que sa complexió sigués »molt delicada pera que 'ls metjes declarassin que sa »vida dependia de sa llibertat... Y després, en lo fondo »veyám, ¿aquest Daly y sos amichs, qué eran?... Gent »molt perillosa que fabricavan dinamita ó que, al me- »nos, haurian pogut fabricarne, donchs que tenian un »laboratori. ¿No s'ha quasi probat que volían for saltar »las casas de Banca?... En fi, acaba l'*Irish Times*, un »bon irlandés podria alegrarse de la clemencia real. »Pero una vegada sortit de la presó, es menester dei- »xar á aquest Daly á un recó, no tractarshi y, sobre- »tot, no ferli festas...»

¿Aquesta premsa oficiosa é hipòcrita produhirá son efecte de britanisar completament la Irlanda? Los irlandesos ilustrats á quins he demanat llur opinió sobre aixó, ne dupten. Se podrá convencer á alguns joves burgesos, pero lo que es lo poble, que no llegeix gayre, continúa guiat per l'instint y la tradició de sa rassa. A Irlanda, com á la Alsacia y la Lorena, com en totas las regions sotmesas per la forsa baix una dominacio aborrida, sols hi ha un medi de desna-



cionalisarla, aixó es, despoblarla, reemplasant poch á poch l' element nacional per l' element immigrat. Per lo tant, com la població indígena de la Alsacia y la Lorena, la de Irlanda disminuix gradualment. Comptava vuyt milions d' habitants en 1841. No 'n tenia més que cinch milions en 1871; en 1891 sols ne sumava quatre milions y mitj. Donchs si la evolució étnica no es deturada per una revolució, un alta-baix polítich violent, se pot calcular matemáticamente la época en la qual Irlanda será purament británica, y per' aixó no 's necessitan molts d' anys en la vida d' un poble.

... Es per' aixó que té tant trista resignació en sos ulls blaus-clar—la noya que camina á lo llarch de la carretera, ab los peus nusos, tapada sa cara, sas espatllas y sos brassos ab grisa caputxa?...

MARCEL PREVOST.

(Traducció de *Le Journal de París.*)

## UN ARTICULO D' EN PAUL ADAM

Los homes de lletras francesos sembla s' han donat enguany á recorrer las provincias bascas. Ahir en Mendez, després en Lorrain, ara en Paul Adam. Aquell hi troba materia pera crónicas plenas d'aticisme parisench, bruyidas de forma, armónicas de color; en Lorrain ne treu planas malignas, de colors estranys que 's diria desfets ab verí; en Paul Adam, artista admirable y precís, hi passeja sa mirada de filosof. Veuse aquí una mostra, no de son art, que aquest ab la traducció se malmet, sino de las conviccions que s' emporta de las terras per ell recorregudas. Díu:

«A pesar de las muchas y sábias disputas, s' ignora encara l' origen d' aquesta admirable rassa morena, esbelta, ágil, soldados maravillosos, pescadors temeraris que recorren la superficie del golf oceánich ab sas barcas lleugeras, ciutadans independents que escaparen á las lleys de tots los civilisadors fenicis, cartaginesos, romans, gots y moros, sembla evidentment sortir d' aqueixa llegendaria població de la Atlántida, qual esperit elaborá sens dupte la primera forma de la societat, avans que l' cataclisme anomenat *diluvi* la negués dintre sas ayguas. Etnógrafos enginyosos, emparentan los caràcters del tipo basch als del tipo indi, als del Inca. Missioners hi ha que pretenen que la llengua japonesa conté una part dels dialectes usats per aquest poble de las actituts nobles, dialectes fins al present conservats sense relació ab las llengüas originals regonegudas...

»Lo partit carlí reclutá sas milicias en lo país. La guerra fou crudel y llarga. Encara 's veuhen en la punta de las montayas las curtas torras de pedra fetas pera vigilar al enemich y aplegar als amichs. Ningú las aterra. S' espera que comensi una altra guerra en que podrán fer servey.

»La afició á aqueixa mar, que potser abriga las ciutats dels avis y 'ls tesoros de llur ciencia, s' emporta molts baschs cap á la América llatina. A Xile mateix, ells se reveuhen, s' ajuntan y prosperan. Los hi sembla que viuhen en una antigua patria que l' Océa mitj-partí. La atracció de la terra d' origen los hi mena...

»Avuy los baschs de Guipúzcoa fan una rassa á part, la més enérgica, que guarda sempre intangible l' privilegi de sos furs. No 's barreja pas. No 's desfá pas de sos dominis, de sas terras. Resta dominadora en los cims y en las fondaladas de sas montanyas, ahont pasturan los moltos de morro negro.

»A Catalunya també, la rassa diferenta de la majoria del poble espanyol, se conserva integral. La indolencia árabe no li ha pas aygualit tampoch la sanch. La llengua resta seva propia. Se energía, més tumultuosa que la del basch, dona que témer al poder centralisador.

»No obstant, quan lo deixondament de la Espanya arribi, será que 'ls baschs ó 'ls catalans, potser los uns y 'ls altres, haurán pres la influencia. Los salvadors de la nació eixirán del Nort.»

## Noticies

### Oficials

AJUNTAMENT.—*Sessió del 5 d' Octubre*—Reuníts 13 concejals baix la Presidencia del Sr. Alcalde D. Joaquim d' Espoña, prengueren los acorts següents després de aprobada la acta de la anterior y comptes per valor de 1,972 pessetes 5 céntims:

Cedir los pagos de las aceras en lo tros corresponent á la Iglesia del Sagrat Cor en construcció, demanant lo Sr. Sabat constés en acta un vot de gracias en nom de la Junta d' aquella obra.

Quedar enterat de una comunicació del Ilm. Sr. Governador trasladant un acort de la Comissió provincial en virtut del quin se desestima lo recurs d' alsada interposat per la empresa del gas contra l' acort del Ajuntament de 18 de Desembre últim, y apro-

bant lo plech de condicions de la tercera subasta pera l' alumbrat eléctrich.

Declarar transfugas als joves Joan Saliety y Campenys, Joseph Sitjar y Corominas y Pere Picó y Comersí.

Adquirir per medi de subasta prendas de roba pera la pressó y celebrar dita subasta l' die 19 del corrent á las 11 del matí.

Renovar los instrumentos, desfilas y medicaments del botiqui de l' arcaldia.

Passar á la Comissió de Foment una moció del Sr. Prat demanant la manera de substituir los filferros de la Plassa de Sant Pere.

Lo Sr. Alcalde recordá á la Comissió d' Hisenda la necessitat de dictaminar en la instancia presentada per varis vehins el dia 20 de Juny passat demanant l' ensaixe de la sona de consums.

La Comissió provincial ha senyalat lo dimars vinent, 13, pera la presentació dels joves que faltan esser reconeguts per defecte fisich, y resoldre las incidencias de quintas que hi ha pendents.

—Dimecres passat morí en aquesta ciutat D.<sup>a</sup> Maria Jaume é Illas, avia de nostres estimats consocis D. Gisleno y D. Alfons Alsina als qui y á sa familia acompanyém en lo sentiment.

—Las noticias de la vinenta cullita d' oli son poch satisfactorias, axis es que se nota major interés per part dels compradors y 'ls preus acusan fermesa.

—Per encàrrech particular, s'estan encunyant en los tallers del Sr. Castells de Barcelona unes medalles com á recort de la romeria del Apostolat de la Oració de Catalunya á Montserrat.

—Segons noticias facilitadas en los centros oficiales, los prófugos de Pontevedra son 1,173; los d' Oviedo, 585; los d' Orense 563; los de Gijón, 488; los de Santiago, 441; los de Santander, 316; los de Monforte, 248; los de Lugo, 228; los de Lleyda, 223; los de Corunya, 204; los de Málaga, 151; los de Bilbao, 138; los de Murcia, 135; los de Barcelona (sona núm. 60), 131; los de Leon, 119; los d' Almería, 112; los de Pamplona, 102; los de San Sebastián, 101. En las demás sonas no arriba á 100 lo número de prófugos. Entre las duas sonas de Madrid no hi ha més que 16 prófugos. No hi ha hagut prófugos en las sonas de Jaca, Córdoba, Castelló y Valladolid.

—La acreditada publicació *La Revista popular* de Barcelona regala als suscriptors una noveleta titulada *Anisia*, que forma part de la *Biblioteca del hogar*. Aghím l' envio que s' ens ha fet de un exemplar de la mateixa.

—Avuy en la Iglesia de Sant Pere de Galligans se celebrará la festa de N.<sup>a</sup> Sra. del Remey, ab missas á las 6, 7, 8 y 9. A las 10 solemne ofici cantat per la Capella de la Catedral ocupant la Cátedra del Esperit Sant lo Rnt. P. Joseph Xercavins S. J. A las 5 de la tarde comensará la funció ab la novena que actualment se celebra, cantantse lo Sant Rosari, finalisant ab la Benedicció ab lo Santíssim Sagrament y reserva de S. D. M.

—L' Ajuntament de la vila de Camprodón, d' acort ab l' *Associació de Ramaders* de la mateixa vila y sa comarca, ha acordat celebrar grans firas de bestiar en los dies 15 16 del corrent més.

—En la *Gaceta* del dia 3 de Setembre se publica un R. D. de 29 del mateix mes concedint lo plasso de 3 mesos, que será l' últim, als pobles pera demanar que s' exceptuhen de la desamortisació las montanyes y terrenos de aprofitament comú y gratubit de sos vehins y els que estan destinats á menjar de bestiar de treball, fentse extensiva dita concessió, no sols als pobles que no hagin instruhit encara l' expedient de escepció de terrenos de aprofitament comú y devesas boyals, sino també á tots aquells á quins hagi sigut denegada per qualsevol concepte l' excepció de referencia.

Los pobles que desitjin fer us del plasso que concedeix aquest R. D. deurán presentar las sollicituts als Delegats d' Hisenda acompañadas dels documents que s' enumeran en l' art. 5 de la ley de 8 de Maig de 1888 y s' instruirán los expedients ab arreglo á la mateixa y á la instrucció de 21 de Juny del mateix any.

—A Trento, ciutat austriaca del Tyrol coneguda en tot lo mon per lo concili en ella tingut á mitjans del sigle XVI, s' hi acaba de celebrar en los derrers dias del mes passat, un gran congrés anti-masónich, al qu' han concorregut altes dignitats eclesiástiques, distingits sacerdots y laics en gran nombre y al quin s' han adherit, ademés, vint y un cardenals, centenars de Bisbes y Arquebisbes, circols y associacions, y cent cinquanta periódichs de tots los paissos. Lo Congrés se dividí en les quatre seccions següents: 1.<sup>a</sup> de doctrines masóniques; 2.<sup>a</sup> de ta acció masónica; 3.<sup>a</sup> de la oració com á medi de combatre la masoneria; y 4.<sup>a</sup> de la acció anti-masónica. Tendrém especial cuydado d' enterar á nostres llegidors de les resolucions adoptades per lo congrés, de les quines esperem bons y profitosos fruyts pera la religió y pera l' benestar social; concretantnos per avuy á dir que Catalunya hi ha representat un paper brillant, haventse donat una de les vicepresidencies del Congrés al vice-president del Comité de Barcelona y la presidencia de la tercera secció al canonge de Vich, D. Jaume Collell, quin discurs fóu aplaudidíssim y apreciat com un dels mellors llegits ab ocasió del Congrés.

—S' ha prorrogat fins al die 31 d' Octubre lo plasso voluntari pera pendre cédula en aquesta ciutat.

—Segons datos del Ministeri de la Guerra, s' han enviat á Cuba fins ara, 42 generals, 638 gefes, 1,584 oficials y 158,987 soldats.

—Hem llegit lo Programa de las festes qu' avuy y demá celebra la vila de Blanes ab motiu d' inaugurarse en dita població la llum eléctrica pel públich y un potent reflector pera utilitat dels marins. Véusen aquí l' extracte:

Dia 11. Repich de campanas, disparo de cohets y gran diana á la matinada. A las vuyt, repartició á casa de la vila de bonos

de pa y de carn als pobres y de prendas de vestir als noys desvalguts. A las deu solemne ofici á l' Iglesia parroquial, ab orquestas y coros, ab assistencia de les autoritats, gremi de mariners y persones invitades: Predicará lo Rvt. D. Joseph Monforte. A la una, gran concert á la Casa de la vila. A las tres, carreres de velocipedos en les quines se donarán cinch premis consistentes en objectes d' art y medalles commemoratives. A las cinch, benedicció de la línea, xarxa y transformadors eléctrichs, quedant acte seguit illuminada tota la vila. A las set, Tedeum en la iglesia parroquial. A las nou, castell de fochs artificials é illuminació á la japonesa de la Rambla y passeig de mar. A las deu, conferencia científica per varis catedratichs de la Universitat de Barcelona; y á les onze, balls en los entoldats y cassinos.

Dia 12. A les vuyt, repartició al pobres de bonos de pá y de carn en lo Circol de *La Amistad Blandense*. A les deu, ofici en la parroquial de pregaries pera l' próxim fi de las guerres de Cuba y Filipines: predicará lo Rvt. D. Manel M. de La-Calle; misses ab ofertori en tots los altars pera les animas dels morts en dites guerres. A les tres, regates á la vela en la badia pel gremi de mariners ab coacessió de premis. A las cinch, se portará á la torra ahont hi ha instalat lo reflector la imatge de Sant Miquel del Sants, titular de la mateixa, ab acompanyament de les autoritats, gremi de mariners y personas convidades. A las sis, illuminació de la badia, platja y població pel projector eléctrich de la torre. A les vuyt, sardanes y balls en diferents punts de la vila. A les nou, simulacre de naufragi á alta mar d' una barca pescadora y salvament de la mateixa ab ajuda del projector eléctrich; y á les onze, balls en los envelats y cassinos.

—Hem rebut lo volúm que conté les composicions premiadas en lo Certámen celebrat l' any passat per la Associació literaria de Gerona. Doném les gracias á la Associació per son envio y un altre die parlarem del llibre detingudament.

—A Barcelona s' ha promogut un conflicte ab motiu del restabliment de les parades dels Encants en los voltants de la Llotja y en la plassa de Sant Sebastiá. Los botiguers ab gran unanimitat han tancat les botigues. Les quexes sembla que 's fundan principalment en haverse desvirtuat lo caracter dels Encants, permetent-hi la venda de géneros nous en perjudici dels botiguers.

—Un diari local crida la atenció del públich, sobre la importancia que ha de tenir pera l' casco de la ciutat la resolució que dongui l' Ajuntament á la instancia demanantli la traslació á les afores dels fielats de consums. Efectivament, es irritant la desigualtat que resulta en lo que pagan per aquest impost los que viuhen fora ó dintre de les muralles. Per més que l' desenrotlo de la edificació en certs punts de fora portal s' expliqui per circumstancies especials que en ells concorren, no s' explica de cap manera, com no sia pel benefici que resulta de viure fora portal en lo que respecta als consums, que aquesta edificació s' estengui fins á punts en que aquelles circumstancies no hi concorren, més á més no justificantli l' augment de població. L' Ajuntament deu ser lo representant dels interessos de la població, y en cas d' oposició entre aquestos y 'ls del erari municipal, es de justicia y equitat que sien preferits los primers.

—Demá en la iglesia del barri de Pedret se cantarà l' Rosari per la capella y música de la Catedral, á les quatre de la tarde, á expenses d' una devota.

—Ha sigut nomenat comptador de fondos provincials D. Leopoldo Cánovas.

—D. Joseph Berga, mestre de l' escola de dibuix d' Olot, ha sigut felicitat per la Diputació provincial pels avensos dels alumnos de la seva escola. Sia la enhorabona.

—Los prófugos y transfugas segons R. O. poden redimirse per 2000 pessetes, haventse ampliat d' un mes lo plasso pera presentar-se, essent destinats á Ultramar sense recarrech en lo servey.

S' ha senyalat lo dia 15 pera la incorporació á cos dels quintos del actual reemplás destinats á Ultramar, en nombre de 45.000 homes.

—FIRAS Y FESTAS.—*Firas*.—Dia 15, Ripoll y Camprodón.—18, Figueres, Hostalrich, Olot y Palafrugell.

*Festas majors*.—Dia 11, Flassá.—18, Cabanellas.

—J. LLINÁS Y C.<sup>a</sup>—BANQUERS.—*Ciudadans*, 16.—Compran ab benefici cupons d' Exterior, Cubas y altres. Compran y venen valors al comptat. Reben ordres de Bolsa. Obran compte, corrents ab interés.

—CAXA D' ESTALVIS DE GERONA.—*Ciudadans*, 16, y *Llebre*, 2.—Imposicions al 5 per 100 desde 10 pessetes.—Id. al 3'50 per 100 desde 1 pesseta.—S' admeten los dilluns, dijous y dissabtes de 9 á 1 y 'ts diumenges de 10 á 12.

Pera les devolucions los matexos dies y hores.—Se proporcionan gratis prospectes pera 'ls altres details.

## LIBRES REBUTS

ANTIGUAS CONFRARIAS EN NUESTRA PARROQUIA (*San Salvador de Vendrell*) Y LLURS FESTAS POPULARES, per *Jaume Ramon*.—Vendrell, 1896. Opúscul en 8.<sup>a</sup>, de 35 planes.

Lo notari del Vendrell, D. Jaume Ramon, es un dels que creuhen ab rahó que pera bé conixer la historia d' un poble es precis estudiarlo «en los plechs més recóndits de sa vida íntima» y, per la seva part, ha volgut anadir una perdetra més á les que ja tenia portades pera l' conexement de la historia de la nostra terra. Considerant que en les poblacions de poca importancia, la confraria vé á substituir l' ofici social que desempenyavan los gremis en les grans ciutats durant los dos últims segles y la primera meytat del present; ha estudiat les confrarias establertes en la vila del Vendrell, explicantnos son origen, sa organizació y son objecte y describintnos ab vius colors lo que eren llurs festes patronals. De les confraries formavan part totes les classes socials, que en elles se veyen agermanades ab los llassos de la beneficencia y del mútuo auxilli y axecades á un nivell comú d' igualtat davant de Déu, única igualtat verdadera, per l' esperit relligiós que les informava. L' estudi de les antigues confraries, com lo dels antics gremis, lo creyém



avuy de gran interés, per son caracter social més encara que per son aspecte històric, y perxó creyém lloable lo treball, fet ab amor de bon patrioi, per lo Sr. Ramon.

POESIAS SERIAS Y JOCOSAS de D. Ramon Bordas y Estragués. —Gerona, 1896. Opúscul en 4.ª major, de 23 planes, a dues columnes.

L' aplaudit autor dramàtic Sr. Bordas ha reunit en un petit volúm, que s' ven al infim preu de dos rals, les poesies originals qu' havia publicat en diferents ocasions, predominant en gran nombre les escrites en nostre llengua. D' elles sobresurten principalment les jocosas y la seva qualitat més notable es la facilitat del vers y la espontaneïtat en la seva concepció y desenrotlló. Les poesies del Sr. Bordas tenen quasi per exclusiu objecte entretenir y divertir al lector y aquest objecte a nostre parer lo conseguexen. Los llegidors de Lo GERONÉS s' en feran càrrech personalment, donchs pensém publicarne alguna pera mostra.

SINDICATO MÉDICO DE LA PROVINCIA DE GERONA. Assamblea anual celebrada en 18 de Septiembre de 1896 en la villa de La Bisbal. —Gerona, 1896. Folleto en 4.ª, de 40 planes.

Conté un erudit discurs llegit per D. Juan Danés y Coldecarrera, metge de Olot, sobre 'ls avenços fets per la ciencia de curar a conseqüència del invent del microscopi y del estudi de la influencia en les enfermetats dels micro-organismes: una Resenya dels treballs fets pel Sindicat desde la anterior Assamblea, celebrada a Figueres, deguda al metge de Palafrugell D. Romuald Vidal y Matéu: l' Estat de Comptes rendit pel Tresorer, lo metge de Sant Felu de Guixols D. Manel Matas y Rodés; y la Llista dels metges inscrits en lo Sindicat.

BIBLIOGRAFIA MÉDICA DE LA PROVINCIA DE GERONA. por José Pascual y Prats. —Gerona, 1896. Opúscul en 4.ª major, de 50 planes.

Es un treball digne del premi que li concedí l' Associació literaria de Gerona en lo Certàmen de l' any prop passat. En ell se dona compte de les obres escrites per cent tres metges, naturals de trenta nou poblacions de la nostra provincia, y, ademés, de les d'altres catorze metges, de fora la provincia, qu' han escrit sobre assumptos mèdics relatius a la matexa. Dels primers, quatre corresponen al segle XVI, tres al XVII, vint y dos al XVIII y 'ls restans al nostre segle. Hem notat que son en nombre de trenta dos los metges naturals de la actual provincia de Gerona que havian estudiat en la Universitat de Montpeller, utilisant la pensió o beca quin patronat pertanyia a la ciutat de Gerona. Dels forasters qu' han escrit sobre assumptos de la provincia, la major part son metges oficials d' establiments d' aygues minerals, qu' han volgut ó s' han cregut en lo cas de dirne alguna cosa.

Lo Sr. Pascual ha fet un treball acabat de bibliofil intel·ligent y si no entra en estudis crítics y bibliogrífics de les obres que cataloga, n' explica satisfactoriament los motius en la Advertencia preliminar; en lo quina no dexa per axó de cridar la atenció sobre 'ls autors y les obres de més renom y de més mèrit.

Felicitém a nostre amic per son treball y per la distinció ab ell obtinguda.

ASSOCIACIÓ LITERARIA DE GERONA

CERTÀMEN DE 1896

Llista de les composicions rebudes

(Continuació)

- Núm. 14. La Jornada de Panissars.—Lema: ¡Patria!
» 15. Després del primer pecat.—Lema: ¡Que hem fet!
» 16. Las dos ciutats.—Lema: Mare y filla.
» 17. Numancia.—Lema: «Si España no contara tantas glorias, bastaríale haber tenido «Una Numancia» (M. Lafuente).
» 18. La unidad de España.—Lema: Omne regnum in se divisum desolabitur.
» 19. A la unidad de España.—Lema: Pro patria.
» 20. Epístola.—Lema: Patria.
» 21. A Sant Narcís, patró de Girona.
» 22. Lo teu canari.—«A la meua nina»
» 23. Del camp.—Lema: ¡Natural!
» 24. ¡Ampurias!
» 25. Nit de Gloria.—Lema: 1811.
» 26. Lo brindis de la mort.
» 27. Lo dia de la justícia.—Lema: Dies ira, de illa
» 28. Un bon patrioi.—Lema: Paraula es paraula.
» 29. Vesllúms.—D' actualitat.—Noveleta.
» 30. La llàntia del Sagrament.—Lema: Fides.
» 31. Vora la llar.—Lema: Callu.
» 32. Matinal.—Lema: Vida.
» 33. Mil lliuras.—Cuento.
» 34. Mareta meva.—Lema: Ay, com vos penediriau de portarvos malament!
» 35. La creu del terme.—Lema: Tradició.
» 36. Al jovent catalá.—Lema: ¡Alerta!
» 37. Infinitat.—Lema: «Y en el luciente velo con que tu umbrosa noche entolda el cielo».
» 38. La Ven de Catalunya.—Lema: Vox populi.
» 39. A la Seo de Girona.—Lema: XXXX
» 40. La pubilleta del Molins.—Lema: Del mal dels pares los fills ne van gaperuts.
» 41. Lo príncep y 'l rector.—Lema: ...y así el príncipe como el Rey tendian más bien a atraer que agraviar (Bofarull).
» 42. A ma Lira.—Lema: Amor.
» 43. Lo teatro Catalá.—Lema: Avant.
» 44. A Gerona.—Lema: Patria.
» 45. Somni real.—Lema: Horrible despertar.
» 46. Lo que diu la nit.—Lema: Misteri.
» 47. Crepuscol.—Lema: Records.
» 48. Melangia.—Lema: ¡Soletat!

Lo Secretari.—Enrich Grahit.

(S' acabarà)

VARIETATS

UNA LLEGENDA AMPURDANESA

VULPELLACH.

A mon estimat amic Enrich Sauch.

Sortint de la vila de La Bisbal en direcció a la costa y passada una d' exes ondulacions que com immensa y blanquina serp forma aci y allá la poissosa carretera al seguir la configuració del terreny, s' ovirà un espayós plá que per lo cuydat y variat de son conreu atrá y encanta.

Com més se va baxant la costa, més va apareguent en la fondalada, pero molt aprop, un piló de cases quasi totes de fang, d' aspecte vell y pobre, d' entre mitg de les quitó rogench, d' aspecte vell y pobre, d' entre mitg de les quitó nés s' enlayra la massa fexuga d' un antich castell, com pastor en mitg d' un acoblat remat.

Lo poble es Vulpellach, l' antich Vulpiliaco, nom que sembla pervenirli de la proximitat dels aygamoxos que segons velles cròniques algun temps omplien aquell plá, que gons velles cròniques algun temps omplien aquell plá, que pagés ab son constant y fatigós treball ha transformat d' aytal manera que, vist d' un cim, sembla talment un immens

tapís, quin dibuix lo forman quadrats de diferents mides en los quins domina 'l color vert en sos variats tóns y matissos.

La massa de pedra que s' axeca tocant a la iglesia, es l' antich castell ó casa payral dels Sarrieres, nobles senyors, dels de més llinatge y més principals, que feren sentir en la edat mitjana la seva influencia, desempenyant algun d' ells a Catalunya enlayrats cárrechs y també prenent part en les lluytes, llavors tant freqüents, de les bandositats dels senyors empordanesos.

Al arriar un d' aquestos últims dies al antich castell, me deturi un moment a contemplar son frontis llis y sense cap detall arquitectònic, ni tant solzament lo més petit escut. Per cap concepte se podria imaginar, lo qui judicás única-ment per la seva senzilla apariencia, que contingúes tant curioses memories de les edats passades; tant curioses, que las reputám dignes d' esser cantades per la Poesia y mere-xedores de que les estudihi y les conti qui en assumpto de llegendes sia expert.

Veuria satisfets mos desitjos si ab aquestes ratlles, que traduhexen solzament una impresió, conseguís fer moure alguna ploma més ben trempada que la meua ó induhir a algun erudit a dedicar un conciensut estudi a un dels llochs més oblidats y més dignes d' esser coneguts de la nostre comarca; molt més si s' té en compte que, en nostre humil parer, no s' ha trobat encara la clau del misteri qu' allí s' amaga.

Al entrar en lo petit pati del castell, gira 'l visitant a son entorn la mirada en busca d' algun d' aquells detalls arquitectònics que s' solen trobar en les construccions de la época feudal. No obstant, tret d' un petit y preciós rosat del més par istil gòtic, que s' ven a ma esquerra de la ample escala, res de notable s' ovira en aquell pati de dimensions per demés reduhides.

L' envolta una estreta galeria, desde la quina s' entra en les habitacions del primer pis del castell. En cada un dels dintells de les dos portes que conduhexen a les sales, hi ha esculpit l' escut de la familia y junt ab ell l' inscripció que segueix:

EGO SVM QVI PECAVI MIQVEL SARRIERA. 1533.

La matexa inscripció hi ha en una pedra, que conté també l' escut de la familia Sarriera, y qu'está emmatxada en la paret de la galeria y en lloch molt vistós.

Llevat d' un aposento del pis superior, avuy mitg enrunat, quin sostre té la particularitat de que hi ha pintats en les vigues un sens nombre d' escuts, quins brillants colors ha respectat lo temps, res més de notable troba 'l curiós y llur atenció queda atreta per complert per les dos habitacions que al aumentar lo misteri enclós en la inscripció llatina qu' hem transcrit, crida en alt grau l' interés pera desxifrarlo.

En una y altra d' aquestes habitacions lo sol esta plé de rajoles de Valencia contenint escuts é inscripcions, moltes esborrades pel trepitj que han suferit durant segles y substituhides en part per rajols comuns, posats pera omplir los buyts que quedavan deguts a la sustracció d' aquelles per los visitants que se les havien endut per recort. Dites rajoles de Valencia formavan aximateix la terra d' abdues sales; pero han anat desaparexent poch a poch y avuy les parets no 'n contenen cap. En unes s' hi veu l' escut de familia y en les altres inscripcions diverses que reproduhim seguidament ab la seva traducció, la quina hem procurat fos lo més literal possible: Ego Sum qui peccavi 153 (Jo soch lo qui he pecat); Doceme facere voluntatem tuam (Ensényam de fer la teva voluntat); Uzor autem bona domino apareparatur 1539 (Pero l' esposa bona es escullida per lo senyor).

En una de les sales, en la viga de més aprop del fondo y en la part més visible, hi ha lo següent lletrero escrit ab lletres de color blanc sobre fons negre:

EGO SVM: QVI PECAVI: ET: EGI: INIQVI: OBCECRO: DNE: NE: AVERTAS: MANVS: TVAS: COTRA: ME: 1533: MIQVEL SARRIERA

(Jo só lo qui he pecat y obrí iniquitat. Te prego, Senyor, no girés tes mans contra de mi. 1533. Miquel Sarriera).

Dubtant y confós vaig restar després de copiades les antecedents inscripcions. Recordava que en la seva magnífica Historia del Ampurdán En Pella y Forgas dona noticia d' un d' aquestos lletreros, l' Ego sum qui peccavi, y que atribueix lo fet d' haverlo posat junt a l' escut d' armes y en les rajoles de les sales, a un acte de públich y gran penediment no de les seves faltes, sino de les de sos progenitors los Sarrieres que prengueren part en les lluytes y revoltes, y un dels quins l' any 1512, essent Batlle general de Catalunya, capitanejá los homeyers de Baldiri Agullana y del Baró de Llagostera, y morí negat davant de Palamós al procurar lliurar-se de la persecució del Virrey de Catalunya.

Son successor, Antich Sarriera, fou prés en 1525 per excessos que cometé, per més que deu haverhi exegeració en los crims que se li atribuhexen, en les lluytes que per espay de trenta anys, y a conseqüència de bandositats entre 'ls nobles, engrogiren de sang aquestes comarques.

Després d' aquest breu recort, tornava a llegir les inscripcions y observava que En Miquel Sarriera expressa repetidament que fou ell qui pecá y confessa esser autor d' una iniquitat; la quina no degué tenir cap relació ab les lluytes meritedes, ja que, segons la historia, ab la pressió d' Antich Sarriera, un dels caps de banderia, aquelles s' acabaren. Degué, donchs, consistir en algun acte personal y propi d' En Miquel Sarriera y no sense fonament se podria creure que debía jugarhi un gran paper la seva dona ó una dona, segons la interpretació que s' vulga donar al Uzor autem bona domino apareparatur.

Anava ja a sortir del castell, quan cridaren ma atenció sobre 'l fet, per cert ben estrany, de que en lo pis baix hi ha un aposento que deu esser bon xich espayós y que no solzament no té porta pera entrarhi, sino que ni sisquera se veu cap senyal d' haverhi hagut may. Una petita finestra, tancada y a lo que sembla aparedada de part de dins, es la sola obertura que té lo misteriós aposento.

Vaig procurar averiguar entre la gent del poble si s' contava alguna llegenda referent al castell dels Sarriera y no vaig tardar a saber lo que desitjava.

Segons la llegenda, En Miquel Sarriera s' enamorá perdu-

ament d' una noya del poble, de gran hermosura, fins al punt de que no poguent triomfar de la virtut de la donçella, la va demanar per muller a son pare, qu' era llur vasall. S' avigüé aquest als desitjos de son senyor, ja sia per forsa, ja per cobdicia, malgrat les protestes y les llágrimes de la filla que estimava un ben plantat xicot, lo quin no trobá altre manera de venjar-se de son rival, que mostrar al castellá flogides probes de la infidelitat de la seva esposa: y, tal degué esser l' enuig d' En Sarriera, que la enterrá viva en l' aposento baix del castell, sense fer cap cabal de les exclamacions y negatives de la infelissa, que havia estat un exemple de virtut.

Lo remordiment, no obstant, martiritzava sens parar l' ánima del indigne delator, lo qui no gosant un moment de repós pel crim espantable qu' havia provocat, caygué malalt de mort y, volguent esmenar en lo possible lo mal que causá, confessá en la seva última hora a En Miquel Sarriera l' inno-ble venjansa que s' havia prés; de lo que se 'n seguí que creá un altre infern en l' ánima d' En Sarriera, lo qui, pera tenir present tot-hora son crim y demanar perdó a Déu misericordiós, maná posar en son menjador y en son dormitori rajoles ab lletreros en quins s' esmentás la seva iniquitat, fentlos grabar aximateix en son escut.

Dech fer constar, finalment, que tal vegada aviat s' axecará 'l vel que cobra aquest misteri. L' actual amo del castell Sr. Marqués, de L' Estartit, manará fer una obertura en lo mur pera entrar en l' aposento, respecte del quin tant ha fantasejat la imaginació del poble.

OCTAVI DE CARRERAS La Bisbal, Setembre de 1896. (Traduhit de El Distrito)

SECCIÓ LITERARIA FLORS Y ESPINES.

En los valls y prats floretes cullia, cercava del vall la flor més bonica; les roses del prat de flayror més viva. Quan les ha cullit les tria y remira. Aplega 'n un ram, les de més valia, 's' enterneix tot' hom la toya quan mira! Que de més perfums la terra no 'n cria; la flor més flayrant les envejaría. Son flors celestials, son flors sens espines...

Més d' espines, si qu' exes flors ne crien y de dret al cor llur punta s' endinça... qu' en lo del poeta les planta la crítica!

Maig 1896. F. BARNEDA

SECCIÓ RELIGIOSA

SANTS DE LA SETMANA.

Diumenge, 11.—XX. N.ª S.ª del Remey, s. Nicasi b. mr. y sta. Plácida vg. Dilluns, 12.—N.ª S.ª del Pilar de Saragossa y s. Serafi cf. Dimars, 13.—S. Eduardo rey y cf. y sta. Celedania vg. Dimecres, 14.—S. Calisto p. mr. y sta. Fortunada vg. mr. Dijous, 15.—Sta. Teresa de Jesús vg. y fundadora, compa trona de las Espanyas. Divendres, 16.—S. Galo ab. y la Bta. María de la Encarnació vg. Disapte, 17.—Sta. Eduvigis vda., duquesa de Polonia, QUARANTA HORES.

Avuy se troban en la Iglesia de les Capuchinas.

SECCIÓ COMERCIAL.

Mercat de Gerona del día 10 d' Octubre

Table with 3 columns: Especies, Mesures, Pesetes. Lists various goods like Blat, Mestall, Ordi, Segol, Civada, Besses, Mill, Panis, Blat de moro, Llobins, Faves, Fabó, Fassols, Monjetes, Ous.

COTISACIÓ Y CAMBIS

DIA 10 D' OCTUBRE DE 1896

EFFECTES PÚBLICS

Table with 2 columns: Description, Amount. Lists financial instruments like Exterior, Interior, Amortizable, Billetes hipotecaris, ACCIONES, OBLIGACIONES, CUPONS, GIROS.

Establiment tipogrífic de Manel Llach. Ferreria Vells, 5.—Gerona



## SUCURSAL JUNCOSA

13 Plassa de la Constitució 13,  
Gerona

DESPATX CENTRAL  
10 FERNANDO VII 10  
BARCELONA

Aquesta antiga y tan acreditada casa se dedica unicament al comer de XACOLATES, SUCRES, CAFÉS y THÉS.

Reb directament los llegítims sucres de la isla de Cuba, els cafés de Puerto-Rico HACIENDA, MARTINICA, MAYAGUEZ, MOCA y CARACOLILLO de CEYLAN; de a quí el gran consum qu' es fa d' aquets arteficles.

Aquesta casa torra diariament lo café y se distingeix per la calitat y puresa d' ell.

Recomana que per obtenir un bon café aromátich y fort se usin las barrexas en iguals parts del MOCA y PUERTO-RICO, aixís com lo CARACOLILLO y MOCA, evitant sempre que bulli puig que deu ésser una pura infusió.

Gran surtit de THÉ del Nort de Xina y del Japó. Aquesta excelent beguda sols pot obtenirse en las clases d'as ORANGE (Carle Rouge) LIPTON, ORANY PECCO, MENLANGE.

Especialitat en lo SOUCHONCH. Aquesta clase es el mes fort y deu emplearse en menos quantitat de la que generalment se usa; una lliure de THE SOUCHONCH equival á 4 lliures d' altres thés.

### MAXIM FERNANDEZ

PERRUQUER DE S. M.

Aygua Minóxima vegetal pera tenyir lo cabell. No te rival en lo mon, perquè á més de sos efectes maravellosos, no taca ni perjudica la pell en lo més mínim.  
Aquest assombrós y sorprenent específich, se ven en dita perruqueria.

24, RAMBLA DE LA LLIBERTAT 24,  
GERONA.

Grans rebaxes al engrós.

Escolta lector; si ets vell y 'l cap blanch te desfigura, t' he de dar un bon concell: si 't vols tenyir be 'l cabell fesho ab aquesta tinture.

### TINTURA ABISINIA INSTANTANEA

EDICIÓ DE PROPAGANDA  
DEL COMPENDI DE LA

### DOCTRINA CATALANISTA

PREMIAT EN LO CONCURS REGIONALISTA

del "CENTRE CATALA, de Sabadell"

Aprobat per la Junta Permanent de la Unió Catalanista

Tirada 100.000 exemplars

Forma un opúscul de 32 planes en octau, d' esmerada impresió sobre paper satinat y ab cuberta de color.

PREU: 15 céntims.

Les demandes al engrós al Secretari del «Centre Catala» de Sabadell.

PIANOS Y HARMONIUMS

—DE—

### DIEGO SALAS

SE VENEN A PLASSOS Y AL CONTAT

SE LLOGAN, RECOMPOSAN Y AFINAN

Magatzems: Bell-lloch, n.º 1.—botiga

### MEDICAMENTS ACREDITATS RECOMENATS PER LA CIENCIA MÉDICA

#### Xarop d' Hipofosfits GIMBERNAT

Lo mellor dels tónichs reconstituyens coneguts, desparta la gana, cura l' anémia, clorosis (colors tristos), malalties medulars, histerisme, insomni; d' efectes sorprenents en les convalecencias: Ampolla 10 rals.

#### Vi restaurador GIMBERT

Probes repetides fetes per distingits facultatius han demostrat qu' era lo «Restaurador» per excelencia, pera combatre l' escrofulisme (tumors frets) raquitisme, caries dels ossos, linfatisme, tisis, debilitats hereditaries ó adquirides, vellesa prematura y totes les malalties quina causa sia la debilitat ó falta de nutrició.

Te un gust agradable, de manera que en comptes de repugnar al malalt, aquest lo pren ab gust. Ampolla 12 rals

#### Vi de nou de kola GIMBERT

Considerat com aliment poderós d' economia, regulador del cor, estimulant de les funcions digestives y despertador de tot organisme empobrit: Preu 8 rals.

#### SE VEN AL ENGRÓS

Farmacia del autor Condé del Asalto, 14.—BARCELONA  
Al detall en totes les farmacies.

### Gran Sastreria «La mpurdanesa»

DE

### Joseph Puig y Fábregas



SASTRE DE LA REAL CASA

Plassa del Oli.—GERONA.

Ultimas novetats.—Géneros de moda per senyoras y caballers.

Preus modichs.

### SABATERIA

DE

### JOSEPH M.ª VENTÓS

Calsat pera senyors, senyoras y nens.  
Especialitat pera 'l que s' encarregui expressament.

### IMPREMPTA Y ENQUADERNACIÓ

### MANEL LLACH

Ferreria Vella, 5

GERONA

Mercaders (Neu) 12

Impressió de tota clase d' obras, folletos, circulars, sobres, paper comercial, tarjetas, esquelas mortuorias, facturas y demés objectes referents al ram d' Imprempta.

Assortit de tots los documents y demés objectes pera la Guardia Civil.

Documents pera los Municipis y Jutjats municipals.

Encuadernació de tota clase de llibres per luxosos que sian.

Preus sumament baratos

500 fulls de paper comercial timbrat 5 ptes. | 1000 sobres comercials timbrats 5 ptes.

FERRERIA VELLA, 5---GERONA

### BANCH VITALICI DE CATALUNYA

Companya general de segurs sobre la vida establerta á Barcelona

CAPITAL SOCIAL

10.000.000 DE PESSETES

Capitals suscrits fins al 31 Dezembre 1893 87,949,791'98 ptes  
Actiu en idem. . . . . 15,337,928'87 »  
Sinistres pagats fins á idem. . . . . 32,82,316'69 »  
Reserves ó fondos de segur á idem. . . . . 4,178 675'62 »

Les principals classes de segur son:

**Vida entera.**—Capital pagador á la mort del assegurat, á la seva dona, fills ó qualsevol altre persona designada anteriorment.

**Mixto.**—Capital pagador al assegurat si viu lo die fixat; ó, immediatament d' ocórrer la seva mort, á la persona designada per ell mateix.

**Terme fixo.**—Capital pagador en lo die fixat sia al assegurat ó als seus hereus. En cas de mort del assegurat s' acaba lo pago de les primes.

Aquestos segurs **50** per **100** dels beneficis de la Companya.

SEGURS DE CAPITAL APLASSAT

Segurs temporals.—Segurs de sobrevivencia

SEGURS MIXTOS A CAPITAL DOBLAT  
Rentes Vitalicies.

Delegat General á n' aquesta provincia:

Joseph Coderch y Bacó, advocat.—GERONA.

### FONTBERNAT---Callista

—(Ulls de poll)—

S' ARREGLAN LOS PEUS Á DOMICILI

PROGRÉS, 23---Perruqueria.

### GEOGRAFIA DE CATALUNYA

PER EN FRANCISCO FLOS Y CALCAT

Consta de 208 planas, conté alguns gravats entre ells dos mapas, y no mes val l' exemplar encuadernat

SIS RALS

Al engrós á QUINZE PESSETAS la dotzena.  
De venda en la llibreria de D. Joseph Franquet

### FILL DE FRANCISCO VILARDELL Y COMP.ª

SALT

### Molí Fariner

Sistema AUSTRO-HUNGAR y de MOLAS

Tant per l' un com per l' altre sistema se fan las moltas á preus sumament modichs.

ESTABLIMENT Y TALLER

DE

### PAU CASSÁ

PINTOR Y EMPAPERADOR

Magnífichs mostruaris de papers pera decorar habitacions desde 25 céntims á 30 pessetes la pessa.

Cromos, motllures, transparents y cuadros

Novetat, bon gust y economia

Gerona.—Baxada del Pont de pedra, 14

### LO GERONÉS

SETMANARI PORTA-VEU

del «Centre Catalanista de Gerona y sa Comarca».

Redacció y Administració. Cort-Real núm. 7,—1.ª

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:

|                    |      |        |           |
|--------------------|------|--------|-----------|
| Gerona. . . . .    | 1    | peseta | trimestre |
| Fora. . . . .      | 1'25 | id.    | id.       |
| Estranger. . . . . | 1'50 | id.    | id.       |

Un numero sol, 10 céntims